

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๖/๑๗๓๗๒

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ กันยายน ๒๕๕๒

เรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง “การสร้าง
ความยุติธรรมให้กับเจ้าหนี้และลูกหนี้ กรณีสินเชื่อส่วนบุคคลและหนี้นับัตรเครดิต”

เรียน เลขาธิการสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

อ้างอิง หนังสือสำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ สศ ๐๐๐๑/๕๑๑
ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๑๐๐๖/๑๓๖๒๔ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๒

ตามที่ได้เสนอความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ เรื่อง “การสร้างความยุติธรรมให้กับเจ้าหนี้และลูกหนี้ กรณีสินเชื่อส่วนบุคคล
และหนี้นับัตรเครดิต” ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการคลังได้เสนอความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการร่วมกับ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏ
ตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๒ ว่า

๑. รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒. รับทราบความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของกระทรวงการคลัง
ร่วมกับกระทรวงยุติธรรม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
และบริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้
กระทรวงการคลังทราบด้วยแล้ว และได้เผยแพร่ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติพร้อมความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของกระทรวงการคลัง
ทางเว็บไซต์ของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อให้สาธารณชนได้รับทราบ และขอขอบคุณสภาที่ปรึกษา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะในเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรชัย ภูประเสริฐ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

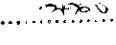
สำนักวิเคราะห์เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๔๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๓๒

โทรสาร ๐ ๒๒๔๐ ๙๐๖๕ www.cabinet.lhaigov.go.th (๓๕-๐๙-๕๒)/คุณประไพ

24 ก.ย. 2552

๒๕๕๒ ๒๔ ก.ย. ๒๕๕๒

{
ผอ. ก.ย.
ผอ. ก.ย.
จาก
ผู้พิมพ์

เรื่อง รายงานผลการพิจารณา / ผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรี
 กรณีสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/
 ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี เรื่อง การสร้างความยุติธรรมให้กับเจ้าหน้าที่และลูกหนี้
 กรณีสินเชื่อส่วนบุคคลและหนี้บัตรเครดิต

ด้วยสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ให้คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/
 ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี เรื่อง การสร้างความยุติธรรมให้กับเจ้าหน้าที่และลูกหนี้ กรณีสินเชื่อ
 ส่วนบุคคลและหนี้บัตรเครดิต ซึ่งกระทรวงการคลัง (กค.) ได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
 ซึ่งประกอบด้วยกระทรวงยุติธรรม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและ
 สังคมแห่งชาติ (สศช.) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงาน
 คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค และบริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด พิจารณาความเห็น
 และข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติดังกล่าวแล้ว มีผลการพิจารณา
 สรุปได้ ดังนี้

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา	ผลการพิจารณาและการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑. การเร่งดำเนินการตามยุทธศาสตร์ของ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ๑.๑ ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืน ๑.๒ กำหนดนโยบายระดับมหภาคให้มี ความเหมาะสม โดยเร่งรัดการแก้ไขปัญหาพื้นฐาน ที่สำคัญ ได้แก่ ปัญหาความยากจน และหนี้สิน ภาคครัวเรือน ๑.๓ ให้ความรู้เพื่อสร้างวินัยในการใช้จ่ายเงิน แก่ประชาชน รวมทั้งการส่งเสริมการออม ๑.๔ ให้สถาบันการเงินรัฐปล่อยสินเชื่อเพื่อการลงทุน ให้กับประชาชนระดับฐานรากที่ขาดโอกาสเข้าถึง แหล่งเงินทุน โดยมีมาตรการและอัตราดอกเบี้ย ที่เอื้อต่อการประกอบการของประชาชน	เห็นด้วย โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งได้แก่ สศช. และ กค. มีการดำเนินการไปแล้ว ดังนี้ สศช.: (๑) การศึกษาแนวทางการส่งเสริมการออมของกลุ่ม ผู้มีงานทำ (๒) การศึกษาหนี้สินและพฤติกรรมการออม (ระยะที่ ๑) ภายใต้โครงการพัฒนาเครื่องมือนโยบายเศรษฐกิจมหภาค (๓) การเผยแพร่ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยอยู่ระหว่าง ดำเนินการจัดตั้งเป็นมูลนิธิเศรษฐกิจพอเพียง (๔) รายงานการศึกษาความยากจนและการกระจายรายได้ (๕) อยู่ระหว่างจัดทำรายงานการติดตามประเมินผล ๒ ปีแรกของแผนฯ ฉบับที่ ๑๐ คาดว่าจะแล้วเสร็จสิ้นปี ๕๖ กค.: (๑) การให้สินเชื่อของสถาบันการเงิน-เฉพาะกิจ เพื่อให้ ประชาชนมีเงินทุนที่เพียงพอในการประกอบอาชีพ (๒) โครงการสร้างงานในชนบทเพื่อช่วยเหลือแรงงาน ที่ถูกเลิกจ้าง (๓) การให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องการออม และส่งเสริมวินัยในการใช้จ่าย เช่น โครงการสอนทำบัญชี ครัวเรือนของ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) (๔) การดำเนินการตามแผนแม่บทการเงินระดับฐานราก ซึ่งมุ่งส่งเสริมองค์กรการเงินระดับฐานรากให้มีความเข้มแข็ง เพื่อเป็นแหล่งทุนและแหล่งออมให้กับชุมชน

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา	ผลการพิจารณาและการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๒. มาตรการด้านกฎหมาย ๒.๑ กำหนดให้มีกฎหมายที่เหมาะสมในด้านต่าง ๆ ที่คุ้มครองสิทธิของเจ้าหนี้และลูกหนี้อย่างครบถ้วน โดยศึกษาตัวอย่างกฎหมายจากต่างประเทศ และเร่งผลักดันให้พระราชบัญญัติการติดตามทวงถามหนี้ที่เป็นธรรม มีผลบังคับใช้โดยเร็ว	เห็นด้วย ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการดำเนินการไปแล้ว ดังนี้ ๑. คณะกรรมการว่าด้วยสัญญาได้อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ ออกประกาศกำหนดให้ธุรกิจการให้กู้ยืมเงินเพื่อผู้บริโภคของสถาบันการเงินและธุรกิจบัตรเครดิต เป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญา โดยสัญญาต้องใช้ข้อสัญญาที่จำเป็นเพื่อให้ผู้บริโภคเสียเปรียบ และห้ามใช้ข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภคตามที่ประกาศฯ กำหนด ๒. ธปท. ได้กำหนดแนวปฏิบัติในการติดตามทวงถามหนี้ ให้สถาบันการเงินที่เป็นธนาคารพาณิชย์ ผู้ให้บริการบัตรเครดิตและผู้ให้บริการสินเชื่อบุคคลภายใต้การกำกับดูแลปฏิบัติ ๓. การทวงหนี้ที่ไม่เป็นธรรม หากมีการกรงหรือทำร้ายร่างกายจะสามารถดำเนินการได้ตามกระบวนการของกฎหมายอาญา ๔. ควรมีการศึกษา Consumer Credit Protection Law ของประเทศอังกฤษ และกฎหมายในลักษณะเดียวกันนี้ของประเทศอื่นด้วย ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้ดำเนินการต่อไป ๕. กค. ได้มีการยกร่าง พ.ร.บ. การติดตามทวงถามหนี้ อย่างเป็นธรรม ซึ่งเป็นการกำกับดูแลผู้ประกอบการธุรกิจติดตามทวงถามหนี้โดยตรง และขณะนี้อยู่ระหว่างพิจารณาความเหมาะสมของหน่วยงานที่จะทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการกำกับการติดตามทวงถามหนี้
๒.๒ แก้ไขปรับปรุงกฎหมายและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ให้มีความเหมาะสม (๑) แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๕๕ - ลูกหนี้ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบข้อมูลประวัติทางการเงินของตนเอง - ลดระยะเวลาการเก็บข้อมูลเครดิตของลูกหนี้หลังชำระหนี้เสร็จสิ้นแล้ว เพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งสินเชื่อในอนาคต - ให้ผู้ประกอบการธุรกิจจัดทำรายงานข้อมูลเชิงสถิติจากข้อมูลของลูกหนี้ เพื่อประกอบในการพิจารณาความสามารถในการชำระหนี้ และแจ้งให้ผู้ขอสินเชื่อทราบ (๒) แก้ไขปรับปรุงกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง - แก้ไขมาตรา ๒๘๖ (๓) ที่ให้ผู้ที่มีรายได้น้อยไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท ไม่ต้องถูกอายัดเงินเดือนนั้น ควรปรับจำนวนเงินเพิ่มขึ้นโดยคำนึงถึงสภาพทางเศรษฐกิจและภาวะค่าครองชีพ	๑. การกำหนดให้ลูกหนี้ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบข้อมูลของตนเอง ควรให้คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลเครดิตพิจารณาความเหมาะสมต่อไป ๒. ระยะเวลาการจัดเก็บข้อมูลซึ่งปัจจุบันกำหนดไว้ ๓ ปี สำหรับสินเชื่อส่วนบุคคลและบัตรเครดิต และ ๕ ปีสำหรับสินเชื่อเพื่อการพาณิชย์ มีความเหมาะสมแล้ว เนื่องจากเจตนารมณ์ของกฎหมายต้องการให้มีข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ในการพิจารณาการให้สินเชื่อ หากระยะเวลาสั้นเกินไป จะทำให้การวิเคราะห์ข้อมูลไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร อีกทั้ง ยังเป็นการเพิ่มโอกาสในการได้รับสินเชื่อของลูกหนี้ที่มีประวัติการชำระหนี้ที่ดี และเป็นการสร้างวินัยในการชำระหนี้ให้กับลูกหนี้ด้วย ๓. ในเรื่องการทำรายงานข้อมูลเชิงสถิติจากข้อมูลของลูกหนี้ (Credit scoring) นี้ ได้มีการแก้ไข พ.ร.บ. ประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิตฯ เมื่อปี ๒๕๕๑ ให้สามารถทำได้แล้ว และขณะนี้ อยู่ระหว่างการพัฒนาของบริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จและใช้ได้ภายในไตรมาสที่ ๓ ของปี ๒๕๕๒ สำหรับการแจ้งให้ผู้ขอสินเชื่อทราบนั้นเป็นสิทธิของเจ้าของข้อมูลที่จะรับทราบข้อมูลของตนเองได้ - ยังไม่มีความจำเป็นที่จะต้องปรับแก้กฎหมายดังกล่าวในขณะนี้ เนื่องจากได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าวเมื่อปี ๒๕๔๘ ซึ่งเป็นการช่วยบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ผู้ที่มีรายได้น้อยแล้ว หากมีการปรับเพิ่มขึ้นจะทำให้บุคคลผู้มีรายได้น้อยใช้โอกาสในการก่อหนี้เพิ่ม และจำนวนเงินนี้เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจของประเทศปัจจุบันแล้ว

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา	ผลการพิจารณาและการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ปรับลดอัตราค่าธรรมเนียมในการบังคับคดีจากการยึดและอายัดเงินหรือทรัพย์สินของลูกหนี้	๒. ไม่ควรมีการปรับลดอัตราค่าธรรมเนียม เนื่องจากในการแก้ไขกฎหมายนี้เมื่อปี ๒๕๔๘ ได้มีการปรับลดค่าธรรมเนียมการบังคับคดีจากเดิมร้อยละ ๓.๕ เหลือร้อยละ ๒ ในกรณีที่มีการจ่ายเงินที่ยึดหรืออายัดให้เจ้าหนี้ และเหลือร้อยละ ๑ ในกรณีที่ไม่มีการขายหรือจำหน่ายทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัด ซึ่งค่าธรรมเนียมในการบังคับคดีในปัจจุบันถือว่าน้อยมาก และหากปรับลดลงไปมากกว่านี้ อาจทำให้เจ้าหนี้ใช้วิธีการฟ้องคดีแพ่งกันมากขึ้น ซึ่งอาจทำให้มีคดีเข้าสู่ศาลเพิ่มขึ้น เกิดความล่าช้า และส่งผลถึงการบังคับคดี
๓. การปรับปรุงกระบวนการวิธีคิด และรูปแบบการทำงานของหน่วยงานรัฐและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากนโยบายที่กำหนดโดยหน่วยงานกำกับดูแลสถาบันการเงินและผู้ประกอบธุรกิจไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย หรือไม่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวมอย่างแท้จริง	๑. ปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐได้มีการประสานงานระหว่างกัน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและในทิศทางเดียวกัน ๒. หน่วยงานกำกับดูแลสถาบันการเงินและผู้ประกอบธุรกิจได้ดำเนินการตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่แต่ละหน่วยงานดูแลอย่างถูกต้องครบถ้วน ๓. ในหลักการการกำหนดนโยบาย มาตรการ หรือการเสนอร่างกฎหมายต่าง ๆ ของภาครัฐจะคำนึงถึงประโยชน์ของคนส่วนใหญ่เป็นหลัก อย่างไรก็ตาม เมื่อประชาชนบางกลุ่มได้รับความเดือดร้อน ภาครัฐก็ได้มีการพิจารณาแก้ไขปัญหาโดยมุ่งบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนเป็นสำคัญ
๔. การส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานและการรวมกลุ่มของภาคประชาชนในการทำงานเพื่อคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค ๔.๑ รัฐต้องเร่งรัดให้มีการจัดตั้งองค์การอิสระเพื่อผู้บริโภคตามที่กำหนดในรัฐธรรมนูญ ๔.๒ ภาครัฐและเอกชนต้องประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนตระหนักและเข้าใจผลดีและผลเสียของการใช้สินเชื่อส่วนบุคคลและบัตรเครดิตในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อป้องกันการใช้จ่ายเกินกำลังและเกิดเป็นหนี้ NPL	๑. เห็นด้วยว่าควรเร่งรัดให้มีการจัดตั้งองค์การอิสระเพื่อผู้บริโภค ซึ่งได้ดำเนินการอยู่แล้ว โดย สคบ. เป็นหน่วยงานหลักในการประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้มีการยกร่างกฎหมายเรียบร้อยแล้ว และขณะนี้ร่างกฎหมายดังกล่าวอยู่ระหว่างคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา ๒. เห็นด้วยในเรื่องการประชาสัมพันธ์ โดย ธปท. ได้มีการจัดทำโครงการและกิจกรรมให้ความรู้แก่ประชาชนเป็นประจำ เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้สินเชื่อส่วนบุคคลและบัตรเครดิต และ สศช. มีการเผยแพร่ความรู้ในเรื่องดังกล่าวผ่านทางเว็บไซต์ของ สศช. ห้องสมุดสาธารณะและสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เป็นต้น

/คณะรัฐมนตรี ...

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๒ ว่า

๑. รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒. รับทราบความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของกระทรวงการคลังร่วมกับกระทรวงยุติธรรม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค และบริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๒

(นายสุรชัย ภูประเสริฐ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ร.อ.ดร.
[ผอ. ต.อ. ... ๖๖ ๘๔๗]
[ผอ. กอ. ... ๖๖ ๘๔๗]
จว. ... ๖๖ ๘๔๗
ผู้ช่วย ...